

Johannus Egholm Hansen
& Christian Lundgren

Køb og salg af virksomheder

nyt
juridisk
forlag

Køb og salg af virksomheder
1. udgave

© 2000 by Nyt Juridisk Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse eller
mangfoldiggørelse af denne bog eller dele heraf er
uden forlagets skriftlige samtykke ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Omslaget er tilrettelagt af Morten Højmark
Tryk: Gentofte Tryk

Printed in Denmark 2000
ISBN 87-89319-39-7

Nyt Juridisk Forlag
Gothersgade 133
Postboks 2126
1015 København K

Telefon: 33 95 97 00
Telefax: 33 95 99 97
e-mail: fl@djoeef.dk
Homepage: www.djoeef.dk/forlag

Indholdsoversigt

Afsnit 1. Introduktion	1
Afsnit 2. Traditioner og forløb	5
Afsnit 3. Aktørerne	13
Afsnit 4. Overdragelsesmåder	23
Afsnit 5. Alternativer til virksomhedsoverdragelser	41
Afsnit 6. Salg af virksomheder ved auktion	45
Afsnit 7. Foreløbige aftaledokumenter	65
Afsnit 8. Overdragelsesaftaler	85
Afsnit 9. Aktionæroverenskomster	109
Afsnit 10. Risikoafdækning	123
Afsnit 11. Mangler ved virksomhedskøb	141
Afsnit 12. Skattemæssige aspekter	159
Afsnit 13. Ansættelsesretlige aspekter	193
Afsnit 14. Ledelsesmæssige aspekter	229
Afsnit 15. Miljømæssige aspekter	241
Afsnit 16. Børsretlige aspekter	259
Afsnit 17. Konkurrenceretlige aspekter	287
Afsnit 18. Overdragelse af insolvente virksomheder	313
Afsnit 19. Finansiering af erhvervslivet	329
Afsnit 20. Tvistløsning	357
Afsnit 21. Rådgiverrelationen	377

Indholdsfortegnelse

Forord	XIX
Afsnit 1. Introduktion	1
1.1. Hvad er en virksomhedsoverdragelse?	1
1.2. Statistiske oplysninger	1
1.3. Fremstillingens afgrænsning	3
Afsnit 2. Traditioner og forløb	5
2.1. Årsager til virksomhedsoverdragelser	5
2.2. Normer og traditioner	7
2.3. Forløbet af en virksomhedsoverdragelse	7
2.3.1. Opstartsfasen	8
2.3.2. Første forhandlingsfase	10
2.3.3. Undersøgelsesfase	10
2.3.4. Anden/endelig forhandlingsfase	11
2.3.5. Aftalens opfyldelse	12
Afsnit 3. Aktørerne	13
3.1. Køber	13
3.2. Sælger	14
3.3. Rådgivere	14
3.3.1. Advokater	15
3.3.2. Revisorer	15
3.3.3. Investment banker	16
3.3.4. Andre rådgivere	16
3.4. Målvirksomhedens medarbejdere og direktion	16
3.5. Pengeinstitutter	17
3.6. Samarbejdspartnere	18
3.7. Offentlige myndigheder	19
3.7.1. Ligningsrådet og Skatteministeren	19
3.7.2. Arbejdsmarkedsrådet	19
3.7.3. Fondsbørsen/Fondsrådet	19
3.7.4. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen	20
3.7.5. Kommissionen og KonkurrenceRådet	20
3.7.6. Andre myndigheder	20

Afsnit 4. Overdragelsesmåder	23
4.1. Årsager til valg af overdragelsesmåde	23
4.2. Aktieoverdragelse	24
4.2.1. Omsættelighedsbegrænsninger og sikringsakt	25
4.2.1.1. Aktieselskabslovens § 19	25
4.2.1.2. Aktieselskabslovens § 20	26
4.2.1.3. Sikringsakt	27
4.2.2. Formål	28
4.2.3. Navn	29
4.2.4. Indløsningsret og -pligt	29
4.2.5. Ulovlige aktionærlån	30
4.2.6. Uddeling af selskabets midler	32
4.2.6.1. Kapitalnedsættelse	32
4.2.6.2. Udlodning	33
4.2.7. Storaktionæroplysninger	33
4.2.7.1. Grænser for anmeldelsespligten	34
4.2.7.2. Beregning af besiddelse	34
4.2.7.3. »Besiddelse«	35
4.2.8. Koncernforhold	35
4.2.9. Forholdet til omverdenen	36
4.3. Substansoverdragelse	37
4.3.1. Kompetente organer	37
4.3.2. Forholdet til omverdenen	39
Afsnit 5. Alternativer til virksomhedsoverdragelser	41
5.1. Fusioner	41
5.2. Joint ventures	43
5.3. Licensaftaler	43
5.4. Børsintroduktioner	43
Afsnit 6. Salg af virksomheder ved auktion	45
6.1. Hvad forstås ved en »auktion«?	46
6.2. Hvornår er auktionsformen attraktiv?	46
6.3. Lovregler om auktionssalg	48
6.3.1. Aftaleloven	49
6.3.2. Markedsføringsloven	50
6.3.3. Konkurrenceloven	51
6.3.4. Indløsningspligt	51
6.3.5. Licitationsloven	51

6.3.6. Regler om prospekter ved første offentlige udbud af visse værdipapirer	52
6.4. Auktionsprocessen	53
6.4.1. Intern forberedelsesfase	54
6.4.2. Kontakt til køberemner	54
6.4.3. Afgivelse af indikative tilbud	55
6.4.4. Datarums gennemgang	56
6.4.5. Afgivelse af konkretiserede tilbud	58
6.4.6. Realitetsforhandling med udvalgt(e) køberemne(r)	59
6.4.7. Indgåelse af (betinget) aftale	59
6.4.8. Due diligence undersøgelse for udvalgt køber	59
6.5. Auktionsreglerne	59
6.6. Fravalgte kandidaters rettigheder	61
Afsnit 7. Foreløbige aftaledokumenter	65
7.1. Fortrolighedsforpligtelser	66
7.1.1. Fortrolighedsaftaler	70
7.2. Eksklusivitetsaftaler (Optioner)	74
7.3. Hensigtserklæringer (Letters of Intent)	77
7.4. Notater, Protokoller og Delaftaler	80
7.5. Rameaftaler (Framework Agreements, Heads of Agreements)	81
7.6. Betingede overdragelsesaftaler	82
Afsnit 8. Overdragelsesaftaler	85
8.1. Indledning	85
8.2. Forhandlingsoplæg	86
8.3. Overvejelser i forbindelse med konciperingen	86
8.4. Aftalens opbygning og indhold	88
8.4.1. Aftalens parter	89
8.4.2. Præambel	90
8.4.3. Definitioner	91
8.4.4. Overdragelsens genstand	91
8.4.4.1. Aktieoverdragelser	91
8.4.4.2. Substansoverdragelser	91
8.4.4.3. Overtagelsestidspunktet	94
8.4.5. Undtagne aktiver	94
8.4.5.1. Aktieoverdragelser	94
8.4.5.2. Substansoverdragelser	95
8.4.6. Overtagne passiver	95
8.4.7. Refusionsopgørelse	96
8.4.8. Købesummen, regulering, betaling	96

8.4.9.	Virksomhedens medarbejdere	99
8.4.10.	Opfyldelse (closing/completion)	99
8.4.11.	Købers undersøgelser	99
8.4.12.	Sælgers garantier og erklæringer	100
8.4.13.	Købers garantier og erklæringer	100
8.4.14.	Parternes yderligere forpligtelser	101
8.4.14.1.	Konkurrenceklausul	101
8.4.15.	Skadesløsholdelse	103
8.4.15.1.	Reduktion af købesummen	103
8.4.15.2.	Hvordan opgøres et »krav«?	103
8.4.15.3.	Hvordan gøres krav gældende?	104
8.4.15.4.	Førelse af sager mod tredjeparter	105
8.4.15.5.	Bagatelgrænser	105
8.4.15.6.	Udelukkelse af misligholdelsesbeføjelser	105
8.4.16.	Betingelser	106
8.4.17.	Øvrige bestemmelser	107
8.4.18.	Tvister	107
Afsnit 9. Aktionæroverenskomster		109
9.1.	Aktionæroverenskomsters formål, genstand og metode	110
9.1.1.	Forvaltningsmæssige beføjelser	110
9.1.2.	Økonomiske beføjelser	111
9.1.3.	Dispositionsbeføjelser	112
9.1.3.1.	Forbud mod salg	112
9.1.3.2.	Forkøbsret	112
9.1.3.3.	Medsalgsret/-pligt	114
9.2.	Aktionæroverenskomsters indhold	115
9.3.	50/50-ejede selskaber	117
9.3.1.	Magtbalancen	117
9.3.1.1.	Generalforsamlingen	118
9.3.1.2.	Bestyrelsen	119
9.3.1.3.	Direktionen	119
9.3.2.	Salgsret/salgspligt	120
9.3.3.	Konklusion	120
9.4.	Bliver selskabet bundet af aktionæroverenskomsten?	120
Afsnit 10. Risikoafdækning		123
10.1.	Indledning	123
10.2.	Risikotyper ved virksomhedsoverdragelser	124
10.2.1.	Virksomheds-, branche- og markedsrelaterede risici	124

10.2.2.	Økonomisk kvantificerbare risici	125
10.3.	Overdragelsesformen	126
10.4.	Due diligence undersøgelser	127
10.4.1.	Begreb og formål	127
10.4.2.	Områder for undersøgelse	128
10.4.2.1.	Juridisk due diligence undersøgelse	129
10.4.2.2.	Regnskabs- og revisionsmæssig due diligence undersøgelse	130
10.4.3.	Betydning af tidspunkt for due diligence undersøgelsen	131
10.4.4.	Konsekvenser af due diligence undersøgelse	132
10.4.4.1.	Skal køber frit kunne ophæve en betinget aftale?	132
10.4.4.2.	Betydning for sælgers garantier og erklæringer	132
10.4.4.3.	Legale konsekvenser af undersøgelsen	132
10.4.5.	Planlægning af undersøgelsen	133
10.4.6.	Rapportering	134
10.4.7.	Fordele og ulemper ved due diligence undersøgelser	134
10.5.	Betingelser, garantier og erklæringer	136
10.6.	Resultatafhængig/deponeret købesum	138
Afsnit 11. Mangler ved virksomhedskøb		141
11.1.	Mangler – mangelsbegrebet ved virksomhedsoverdragelser	141
11.2.	Finder Købeloven anvendelse på virksomhedsoverdragelser?	142
11.2.1.	Købelovens misligholdelsesbeføjelser	146
11.2.1.1.	Ophævelse	148
11.2.1.2.	Forholdsmæssigt afslag	150
11.2.1.3.	Erstatning	151
11.2.2.	Købers undersøgelsesret og -pligt samt reklamation	152
11.2.2.1.	Købelovens regler om undersøgelsespligt m.v.	152
11.2.2.2.	Faktisk undersøgelsespligt	154
11.2.3.	Aftalte misligholdelsesbeføjelser	156
11.3.	CISG	156
Afsnit 12. Skattemæssige aspekter		159
12.1.	Det skatteretligt relevante aktiv	159
12.2.	Det skattemæssige afståelsestidspunkt	160
12.3.	Den skattemæssige værdiansættelse	160

12.3.1.	Skattemæssig værdiansættelse ved aftale mellem uafhængige parter	161
12.3.2.	Skattemæssig værdiansættelse ved aftale mellem nærtstående parter	163
12.4.	Risikoafdækning i forhold til skattemyndighederne	164
12.5.	Beskatning af løbende ydelser som vederlag ved virksomhedsoverdragelse	167
12.6.	Overdragelse af aktier eller anparter	169
12.6.1.	Beskatning af sælger	171
12.6.2.	Beskatning af køber	172
12.7.	Overdragelse af aktiver	173
12.7.1.	Beskatning af sælger	173
12.7.1.1.	Fast ejendom – ejendomsavancebeskatning	173
12.7.1.2.	Fast ejendom – beskatning af genvundne afskrivninger	176
12.7.1.3.	Afståelse af lejemål – avancebeskatning	177
12.7.1.4.	Afståelse af lejemål – genvundne afskrivninger	177
12.7.1.5.	Goodwill og andre immaterielle aktiver	178
12.7.1.6.	Maskiner, inventar og driftsmidler	178
12.7.1.6.1.	Driftsmidler, der udelukkende anvendes erhvervsmæssigt	178
12.7.1.6.2.	Driftsmidler med blandet benyttelse	179
12.7.1.6.3.	Straksafskrivninger	179
12.7.1.7.	Varelager	179
12.7.2.	Beskatning af køber	180
12.7.2.1.	Fast ejendom	181
12.7.2.2.	Afskrivning på vederlag for erhvervelse af lejemål m.v.	182
12.7.2.3.	Goodwill samt andre immaterielle aktiver	183
12.7.2.4.	Maskiner, inventar og driftsmidler	183
12.7.2.4.1.	Driftsmidler, der udelukkende anvendes erhvervsmæssigt	183
12.7.2.4.2.	Driftsmidler med blandet benyttelse	183
12.7.2.4.3.	Straksafskrivninger	184
12.8.	Moms af overdragelsessummen	184
12.8.1.	Momsreguleringsforpligtelse	185
12.9.	Tinglysnings- og registreringsafgift	186
12.10.	Aktieafgift	186

12.11.	Beskatning ved fusion og spaltning af selskaber og ved tilførsel af aktiver	186
12.11.1.	Skattepligtig fusion og spaltning	187
12.11.1.1.	Skattepligtig fusion	187
12.11.1.2.	Skattepligtig spaltning	188
12.11.2.	Skattefri fusion, spaltning og tilførsel af aktiver	189
12.11.2.1.	Skattefri fusion	189
12.11.2.2.	Skattefri spaltning	190
12.11.2.3.	Tilførsel af aktiver	191
Afsnit 13.	Ansættelsesretlige aspekter	193
13.1.	Ansættelsesretlig due diligence undersøgelse	193
13.2.	Lov om ansættelsesbeviser	198
13.3.	Funktionærloven	199
13.3.1.	Funktionærbegrebet	199
13.3.2.	Opsigelse af funktionærer	200
13.3.3.	Funktionærlovens bestemmelser om konkurrence- og kundeklausuler	203
13.3.3.1.	Konkurrenceklausuler	204
13.3.3.2.	Kundeklausuler	205
13.3.3.3.	Overgangsregler	206
13.4.	Ferieloven	206
13.4.1.	Lønmodtagere	206
13.4.2.	Optjeningsår, ferieår, ferieperiode	207
13.5.	Lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse	208
13.5.1.	Lovens anvendelsesområde	210
13.5.2.	Hæftelse for lønmodtagerforpligtelser	212
13.5.3.	Særligt om kollektive overenskomster	214
13.5.3.1.	Overenskomst hos målvirksomheden alene	216
13.5.3.2.	Overenskomst hos erhverver alene	218
13.5.3.3.	Overenskomst hos både målvirksomheden og erhverver	219
13.5.3.4.	Identitet og fusion	220
13.5.4.	Opsigelse på grund af virksomhedsoverdragelse	220
13.5.5.	Orientering af medarbejderne om virksomhedsoverdragelsen	221
13.6.	Masseafskedigelsesloven	222
13.7.	Medarbejderaktier	224
13.8.	Arbejdsmiljøloven	226

13.8.1.	Sikkerheds- og sundhedsorganisationer	226
13.8.2.	Arbejds miljømæssig due diligence undersøgelse	227
Afsnit 14. Ledelsesmæssige aspekter 229		
14.1.	Ledelsesorganer og kompetence	229
14.1.1.	Virksomhedsformen	229
14.1.1.1.	Generalforsamlingen ctr. bestyrelsen	229
14.1.1.2.	Bestyrelsen ctr. direktionen	231
14.1.2.	Faktiske kompetenceforhold	231
14.2.	Ledelsens rolle i virksomhedsoverdragelser	232
14.3.	Aktiebaseret aflønning af ledende medarbejdere	233
14.3.1.	Warrants	234
14.3.1.1.	Skattemæssig behandling af medarbejderen	235
14.3.1.2.	Skattemæssig behandling af selskabet	236
14.3.1.3.	Beskatning af eksisterende aktionærer	236
14.3.2.	Aktieoptioner	236
14.3.2.1.	Skattemæssig behandling af medarbejderen	237
14.3.2.2.	Skattemæssig behandling af selskabet	237
14.3.2.3.	Beskatning af eksisterende aktionærer	238
14.3.3.	Konvertible obligationer	238
14.3.3.1.	Skattemæssig behandling af medarbejderen	238
14.3.3.2.	Skattemæssig behandling af selskabet og eksisterende aktionærer	239
14.3.4.	Fantomaktier	239
14.3.5.	Due diligence undersøgelse vedrørende aktiebaseret aflønning	240
Afsnit 15. Miljømæssige aspekter 241		
15.1.	Miljømæssig due diligence undersøgelse	241
15.1.1.	Undersøgelsesområder ved miljømæssig due diligence undersøgelse	242
15.1.2.	Praktisk gennemførelse af miljømæssig due diligence undersøgelse	244
15.1.3.	Risici ved miljømæssig due diligence undersøgelse	245
15.1.4.	Økonomisk afdækning af miljømæssige risici	246
15.2.	Planloven	247
15.2.1.	Landsplandirektiverne	248
15.2.2.	Regionplanlægning	248
15.2.3.	Kommuneplanlægning	248
15.2.4.	Lokalplanlægning	249

15.3.	Miljølovgivningen	250
15.3.1.	Miljøbeskyttelsesloven	250
15.3.1.1.	Miljøgodkendelse	250
15.3.1.2.	Miljøbeskyttelseslovens ansvarsregler	252
15.3.2.	Lov om erstatning for miljøskader	255
15.3.3.	Olietankbekendtgørelsen	256
15.4.	Jordforureningsloven	256
Afsnit 16. Børsretlige aspekter 259		
16.1.	Regelsættet	259
16.1.1.	Aktieselskabslovens særregler om børsnoterede selskaber	259
16.1.2.	Værdipapirhandelsloven	260
16.2.	Optagelse af værdipapirer til notering	261
16.3.	Sletning fra notering	263
16.4.	Oplysningsforpligtelser	263
16.4.1.	Værdipapirhandelslovens § 27	263
16.4.2.	Aktionæraftaler	265
16.4.3.	Oplysning om aktiebesiddelser	266
16.5.	Pligtmæssige overtagelsestilbud	267
16.5.1.	Hvilke selskaber?	268
16.5.2.	Hvilke transaktioner?	268
16.5.2.1.	Undtagelser fra tilbudspligten	269
16.5.2.2.	Fusioner og emissioner	270
16.5.2.3.	Dispensationsmulighed	271
16.5.2.4.	Flere erhververe	271
16.5.3.	Hvad forstås ved »kontrol«?	272
16.5.4.	Tilbuddet	275
16.5.5.	Samspil med Aktieselskabslovens indløsningsregler	278
16.6.	Offentlige købstilbud	278
16.7.	Intern viden	281
16.7.1.	Forbud mod handel på baggrund og videregivelse af intern viden	281
16.7.2.	Adgang til at foretage due diligence undersøgelse	281
16.8.	Prospekter ved første offentlige udbud af visse værdipapirer	284

Afsnit 17. Konkurrencerettlige aspekter	287
17.1. Hvorfor er konkurrencereglerne relevante for virksomhedsoverdragelser?	287
17.2. Koncentrationer	288
17.3. EUs fusionsregler	290
17.3.1. Baggrund	290
17.3.2. Fusionsforordningen	290
17.3.3. Procedure	291
17.3.4. Udelukkende Fusionsforordningen	293
17.3.5. Hvilke transaktioner?	294
17.3.5.1. Fusioner	294
17.3.5.2. Virksomhedsovertagelser	295
17.3.5.2.1. Enekontrol	295
17.3.5.2.2. Fælles kontrol	295
17.3.6. Fællesskabsdimension	297
17.3.7. Vurdering af transaktioner	299
17.4. Danske fusionsregler	300
17.4.1. Baggrund for eksisterende regler	300
17.4.2. Konkurrencelovens § 12	301
17.4.2.1. Hvilke transaktioner omfattes af Konkurrencelovens § 12?	302
17.4.2.2. Frist for meddelelse	303
17.4.2.3. Undtagelser fra meddelelsespligten	304
17.4.2.4. Form for meddelelse	304
17.4.3. Uafklarede spørgsmål	305
17.4.3.1. Forbud mod misbrug af dominerende stilling	305
17.4.3.2. Joint ventures	306
17.4.3.3. Omfatter Konkurrencelovens § 6 køb af minoritetsaktieposter?	308
17.4.4. Separat anmeldelse af konkurrencebegrænsende dele af overdragelsesaftalen	308
17.5. Risikoafdækning af overtrædelse af konkurrenceregulering	311
Afsnit 18. Overdragelse af insolvente virksomheder	313
18.1. Kapitaltab og insolvens	314
18.1.1. Selskabsretligt kapitaltab	314
18.1.2. Insolvens i Konkurslovens forstand	315
18.1.2.1. Betalingsstandsning eller akkord	316
18.2. Rekonstruktionsmodeller	319

18.2.1. Rekapitalisering af eksisterende virksomhed	320
18.2.2. Substansoverdragelse af virksomheden	322
18.2.2.1. Substansoverdragelse til søsterselskab eller datterselskab (Fugl Phønix-modellen)	324
18.3. Særlige forhold for køber	325
18.3.1. Sælgers garantier og erklæringer	325
18.3.2. Sammenbrud af den insolvente virksomheds organisation	326
18.3.3. »LG-klemmen«	327
Afsnit 19. Finansiering af erhvervsen	329
19.1. Ulovlig selvfinansiering	330
19.2. Sambeskatning og tynd kapitalisering	334
19.2.1. Sambeskatning mellem holdingselskab og målselskab	336
19.2.1.1. Betingelser for tilladelse til sambeskatning	337
19.2.1.2. Tynd kapitalisering og virksomhedskøb	337
19.3. Finansiering med egen kapital	339
19.4. Fremmedfinansiering	342
19.4.1. Pantsætning af aktier i målselskabet	344
19.4.2. Aktivbaseret finansiering	345
19.4.2.1. Fast ejendom	346
19.4.2.2. Løsøre	346
19.4.2.3. Varelager	347
19.4.2.4. Fordringer	347
19.4.2.5. Finansiering gennem koncerndannelse	349
19.4.2.5.1. Finansselskaber	350
19.4.3. Cash-flow baseret finansiering	353
19.4.3.1. Konvertible obligationer	354
19.4.3.2. Udbyttegivende gældsbreve	355
19.4.3.3. Ansvarlige lån	355
Afsnit 20. Tvistløsning	357
20.1. Valget mellem domstolene og voldgift	358
20.1.1. Tvistløsning ved domstolene	360
20.1.2. Tvistløsning ved voldgift	363
20.2. Værnetingsreglerne	366
20.2.1. Retsplejelovens regler	366
20.2.2. Bruxelles-konventionen og Lugano-konventionen	368
20.2.2.1. Værneting ifølge konventionerne	369

20.3.	Lovvalg	370
20.3.1.	Haag-konventionen	371
20.3.2.	Kontraktkonventionen (Rom-konventionen)	371
20.4.	Anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser	375
Afsnit 21. Rådgiver-relationen 377		
21.1.	Forholdet mellem klienten og rådgiveren	377
21.1.1.	Valg af rådgivere	377
21.1.2.	Honorar	379
21.1.3.	Grundlaget for rådgivningen	379
21.2.	Rådgiveransvar	380
21.2.1.	Terminologi	380
21.2.2.	Ansvarsgrundlaget	380
21.2.3.	Betydning af aftaler om rådgivers ydelse	381
21.2.3.1.	Aftaler om omfanget og karakteren af rådgivers bistand	381
21.2.3.2.	Aftaler om rådgivers ansvarsfraskrivelse eller -begrænsning	382
21.2.4.	Skadelidtes egen skyld, accept af risiko og/eller manglende tabsbegrænsning	384
Bilag		
Bilag 1.	Substandsoverdragelse	387
Bilag 2.	Aktieoverdragelse	396
Bilag 3.	Sælgers garantier og erklæringer	404
Bilag 4.	Fortroligheds- og Eksklusivitetsaftaler	412
	Lovoversigt	417
	Litteraturoversigt	419
	Stikordsregister	423

Forord

Med ophævelsen af tidligere gældende monopoler på en række advokatydelse, f.eks. berigtigelse af ejendomshandler og inkassovirksomhed, og med den fortsatte udviskning af grænserne for, hvem der yder juridisk assistance, er det vigtigt for nuværende og kommende advokater at orientere sig mod nye arbejdsområder. Den rådgivning, advokaten skal yde, er fortsat forankret i juraen, men samtidig forventes advokaten i stigende grad at rådgive om kommercielle og økonomiske aspekter. Også andre jurister oplever denne udvidelse af arbejdsopgaverne via ansættelse i industrivirksomheder, investment banker og rådgivningsfirmaer. Brydningen mellem den traditionelle jura og omverdenens forventninger kommer ikke mindst til udtryk indenfor rådgivning i forbindelse med virksomhedsoverdragelser.

Denne bog om Køb og Salg af Virksomheder er resultatet af tre års undervisning i kursusfaget af samme navn på Københavns Universitet, som vi i fællesskab har ansvaret for. Ved begyndelsen af vor undervisning konstaterede vi, at der ikke forelå en samlet dansk fremstilling af de juridiske problemer, som en virksomhedsoverdragelse medfører, hvilket ansporede os til i første omgang at udarbejde og udgive fyldige undervisningsnoter, som efterhånden er blevet samlet i denne fremstilling.

Ud over vores undervisning i emnet, er virksomhedsoverdragelser en betydelig del af vores respektive daglige virke som advokater for danske og udenlandske virksomheder.

Vi har med udgangspunkt i disse teoretiske og praktiske erfaringer søgt at lave en fremstilling, som ikke alene kan anvendes af jurister, men tillige kan være til gavn for virksomhedsledere og de rådgivere, som er i berøring med denne type transaktioner.

Vores kolleger hos Dania Advokater respektive Kromann Reumert (tidligere Reumert & Partnere) har ydet værdifuld hjælp under skrivningen. Eva J. L. Johannessen har ydet stor edb-mæssig bistand, mens Marianne Pedersen, Christina Gylling og Flemming Lundgren har taget et stort slæb med renskrivning, opstilling og korrekturlæsning.

Bogen er m.h.t. lovgivning og praksis i al væsentlighed opdateret pr. 1. november 1999.

København, November 1999

Johannus Egholm Hansen

Christian Lundgren

Køb og salg af virksomheder beskriver de praktiske forhold i forbindelse med virksomhedsoverdragelser, herunder transaktionens forberedelse og forløb, aktørerne, overdragelsesmåder, risikoafdækning, målvirksomhedens ledelses involvering i overdragelsen, finansieringsforhold, valg af rådgivere mv. Derudover gennemgås de dokumenter som typisk udarbejdes i forbindelse med virksomhedsoverdragelser, ligesom de relevante skatte-, ansættelses-, miljø-, børs- og konkurrenceretlige forhold samt tvistløsningsmåder belyses. I separate afsnit gennemgås salg af virksomheder ved auktion og salg af insolvente virksomheder. Endelig indeholder bogen eksempler på virksomhedsoverdragelsesaftaler, garantikatalog og fortroligheds-/eksklusivitetsaftaler.

n.
nyt
juridisk
forlag **f**

Køb og salg af virksomheder er dels tiltænkt som undervisnings- og opslagsbog for jurister, revisorer o.a. faggrupper, som beskæftiger sig med denne type transaktioner, og dels at fungere som et praktisk værktøj for ledelsen og andre medarbejdere i virksomheder, som involveres i en virksomhedsoverdragelse.

Johannus Egholm Hansen er partner i Dania Advokater, København.

Christian Lundgren er advokat i Kromann Reumert Advokatfirma.

Begge forfattere er eksterne kursuslektorer på Københavns Universitet, hvor de i fællesskab forestår undervisningen i kursusfaget Køb og salg af virksomheder.

ISBN 87-89319-39-7

